

Sami Jänikselä

Musiikkivideo 1920-luvun mykkäelokuvatyyllillä

Opinnäytetyö

Syksy 2009

Tekniikan yksikkö

Tietojenkäsittely

Digimedia

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖN TIIVISTELMÄ

Koulutusyksikkö: Tekniikan yksikkö

Koulutusohjelma: Tietojenkäsittely

Suuntautumisvaihtoehto: Digimedia

Tekijä: Sami Jänikselä

Työn nimi: Musiikkivideo 1920-luvun mykkäelokuvatyyliä

Ohjaaja: Kimmo Salmenjoki

Vuosi: 2009

Sivumäärä: 46

Liitteiden lukumäärä:

Tässä opinnäytetyössä tehdään mykkäelokuvatyylinen musiikkivideo seinäjokiselle Hamilton Groove-yhtyeelle, jonka musiikissa on vaikutteita rock-, blues-, ja jazzmusiikista. Video tehtiin mykkäelokuvatyyliseksi, koska se sopi valittuun kappaleeseen ja yhtyeen vanhahtavaan imagoon. Video suunniteltiin, ja kuvaukset toteutettiin yhtyeen kanssa yhteistyössä.

Videon toteutus jakaantui kolmeen eri työvaiheeseen, joita olivat suunnittelu, kuvaus ja editointi. Yhtye ei halunnut osallistua videon editointivaiheeseen vaan he halusivat nähdä vasta valmiiksi leikatun version, jota lopussa hienosäädettiin heidän toivomusten mukaisesti.

Lopullinen video julkaistaan Hamilton Grooven internetsivuilla, ja tavoitteena on saada videon avulla lisää näkyvyyttä ja sitä kautta uusia kuuntelijoita.

Asiasanat: musiikkivideo, mykkäelokuva

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Technology
Degree programme: Business Information Technology
Specialisation: Media Entrepreneurship

Author: Sami Jänikselä

Title of the thesis: Music video made in the style of silent film

Supervisor: Kimmo Salmenjoki

Year: 2009   Number of pages:44   Number of appendices:

This thesis concentrates on the production of a music video made in the style of silent film. The musical group, Hamilton Groove, originates from Seinäjoki, Finland and their style of music is greatly influenced by rock, blues and jazz music. The genre of silent film was chosen mainly because of the retro image of the band and the suitability of the song for this type of art form. The video was designed and shot in co-operation with the band.

The implementation of the product was divided into three segments that consisted of designing, shooting and editing. The group did not want to participate in editing. They preferred seeing the finished product and making the final adjustments based on their artistic view.

The final version of the video will be published online on the website of Hamilton Groove. The goal is to get more publicity through the video.

Keywords: music video, silent film

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

SISÄLLYS

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

SANASTOA

KÄYTETYT TERMIT JA LYHENTEET 8

1 JOHDANTO 10

1.1 Hamilton Grooven jäsenet 10

1.2 Tavoite 12

1.3 Musiikkivideo 12

1.4 Mykkäelokuva 13

1.5 Sir Charles ”Charlie” Chaplin 13

1.6 Kotiteollisuus-yhtyeen musiikkivideo mykkäelokuvatyyllillä 14

2 TOIMEKSIANTO 15

3 SUUNNITTELU 16

3.1 Synopsis 16

3.2 Käsikirjoitus 16

3.2.1 Videon käsikirjoitus 17

3.3 Kuvakäsikirjoitus 18

3.4 Kuvaussuunnitelma 19

4 TOTEUTUS 20

4.1 Canon XL1s videokamera 20

4.1.1 Omia huomioita kamerasta 21

4.2 Kuvausten rekvisiitta 22

4.2.1 Maanantai – Markuksen kohtauksen kuvaus 24

4.2.2 Tiistai – Jaakon kohtauksen kuvaus 25

4.2.3 Keskiviikko – ulko-kohtauksen kuvaus 26

4.2.4 Lauantai – Lassen kohtauksen kuvaus	29
4.2.5 Sunnuntai – Pekon kohtauksen kuvaus	31
4.2.6 Sunnuntai – Marin kohtauksen kuvaus	32
4.3 Editointi	33
4.4 Videon editointi.....	34
4.4.1 Leikkaus.....	35
4.4.2 Yhteenveto leikkausvaiheesta.....	38
4.4.3 Efektit.....	39
5 LOPPUSANAT	44
LÄHTEET.....	45

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

KUVIO 1. Antti Vainikainen. (Jänikselä 2009)	10
KUVIO 2. Markus Välimaa. (Jänikselä 2009)	10
KUVIO 3. Mari Kroter. (Jänikselä 2009)	11
KUVIO 4. Jaakko Elenius. (Jänikselä 2009)	11
KUVIO 5. Lasse Asu. (Jänikselä 2009)	11
KUVIO 6. Pekko Hokkanen. (Jänikselä 2009)	11
KUVIO 7. Alustava kuvausaikataulu	19
KUVIO 8. Turvamarginaalit Adobe Premieressä	21
KUVIO 9. Rekvisiitta kohtauksittain	22
KUVIO 10. Lista tarvittavista videopätkistä Markuksen kohtauksessa	24
KUVIO 11. Lista tarvittavista videopätkistä Jaakon kohtauksessa	25
KUVIO 12. Ovi. (Elenius 2009)	28
KUVIO 13. Hokkanen teippaa lintua Vainikaisen olalle. (Elenius 2009)	28

KUVIO 14. Kuvaus menossa. Kuvassa Vainikainen, Kiviluoto ja Jänikselä. (Elenius 2009).....	29
KUVIO 15. Lista tarvittavista videopätkistä Lassen kohtauksessa.	29
KUVIO 16. Lista tarvittavista videopätkistä Pekon kohtauksessa.	31
KUVIO 17. Lista tarvittavista videopätkistä Marin kohtauksessa.....	32
KUVIO 18. Videolla käytettyä rekvisiittaa.....	33
KUVIO 19. Lomittamaton ja lomitettu kuva.	34
KUVIO 20. Ovitrikki. Päällimmäinen videoraita on rajattu esimerkkikuvassa mustalla.	36
KUVIO 21. Salama-efekti Markuksen kohtauksessa.....	38
KUVIO 22. Video aikajanalla leikkausvaiheen jälkeen.	38
KUVIO 23. Kontrastin säätö Levels-efektillä.	40
KUVIO 24. Reunojen tummennusta varten tehty kuva.....	41
KUVIO 25. Animoitu pään turpoaminen.	42
KUVIO 26. Lasse ilman päätä.....	42
KUVIO 27. Videon välitekstit.	43

KÄYTETYT TERMIT JA LYHENTEET

Adobe Premiere	Ammattikäyttöön tarkoitettu videoeditointiohjelma. (Välikylä 2005.)
Adobe Photoshop	Ammattikäyttöön tarkoitettu kuvankäsittelyohjelma. (Järvinen 2001, 515.)
AVI	(Audio Video Interleave) ääntä ja videoa sisältävä tiedostomuoto. (Korvenoja 2004.)
DivX	Videokodekki, joka pakkaa videotiedostot pieneen tilaan hyvällä kuvan- ja äänenlaadulla. (Levy 2001.)
DV	(Digital Video) on yleisesti käytetty video-formaatti ja kodekki. (Levy 2001.)
Kodekki	Videon pakkaamiseen ja purkamiseen tarkoitettu ohjelma. Erityyppiset videotiedostot tarvitsevat erilaiset kodekit. (Levy 2001.)
Firewire	Standardi joka mahdollistaa ulkoisten oheislaitteiden liittämisen tietokoneeseen suurella tiedonsiirtonopeudella. (Välikylä 2005.)
Yleiskuva (YK)	Esittelee kohtauspaikan. Yleiskuvaa käytetään yleensä kohtauksen aloituskuvana. (Aaltonen 1993.)
Kokokuva (KK)	Näyttää kuvattavan kohteen kokonaan. (Aaltonen 1993.)

Puolikuva (PK)	Rajaa esim. kohteena olevan ihmisen vyötärön kohdalta. (Aaltonen 1993.)
Lähikuva (LK)	Rajaa esim. kohteena olevan ihmisen hartioiden kohdalta. (Aaltonen 1993.)
Erikoislähikuva (ELK)	Korostaa tiettyä yksityiskohtaa rajaamalla kuvasta kaiken muun pois, esim. kuvataan ihmisen suuta. (Aaltonen 1993.)
Fade in/out	Editoinnissa käytetty häivytystehoste. (Aaltonen 1993.)
Zoom	Tarkoittaa kuvan rajaamista tai koon muuttamista kameran optiikan avulla suuremmaksi tai pienemmäksi, riippuen zoomauksen suunnasta. (Aaltonen 1993.)

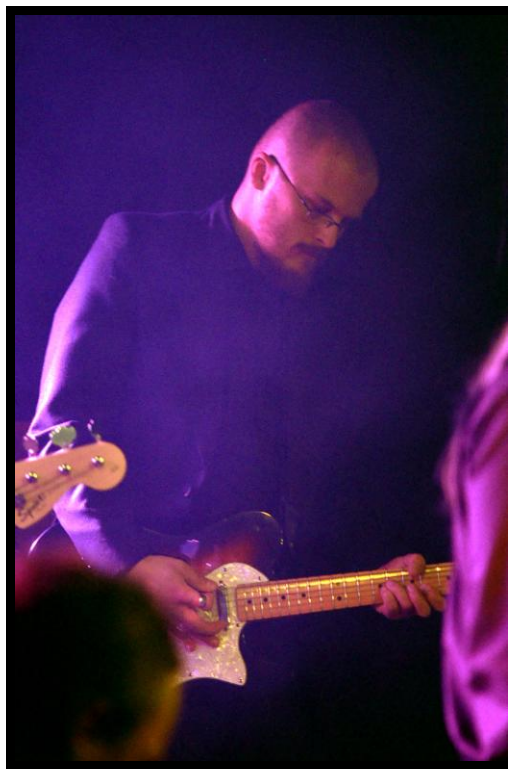
1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tehdään musiikkivideo Hamilton Groove -yhtyeelle. Hamilton Groove on seinäjokinen blues- ja jazz-vaikutteinen rockyhtye. Vuonna 2006 perustetun yhtyeen alkuperäisjäseniä ovat Antti Vainikainen (laulu), Jaakko Elenius (koskettimet) ja Pekko Hokkanen (rummut). Markus Välimaa (kitara) liittyi yhtyeeseen myöhemmin samana vuonna ja Mari Kroter (basso) vuoden 2007 keväällä. Yhtyeeseen liittyi vielä keväällä 2008 Lasse Asu (puhallinsoittimet). (Hamilton Groove 2009.)

1.1 Hamilton Grooven jäsenet

KUVIO 1. Antti Vainikainen.
(Jänikselä 2009)

KUVIO 2. Markus Välimaa. (Jänikselä 2009)

KUVIO 3. Mari Kroter. (Jänikselä 2009)

KUVIO 5. Lasse Asu. (Jänikselä 2009)

KUVIO 4. Jaakko Elenius. (Jänikselä 2009)

KUVIO 6. Pekko Hokkanen. (Jänikselä 2009)

1.2 Tavoite

Tavoitteena on tehdä yhtyeelle video, joka tukee yhtyeen tuotantoa ja julkisuuskuvaa. Koska video on samalla mainosta yhtyeelle, yhtye on mukana suunnittelemassa videon juonta ja käsikirjoitusta. Lisäksi video pitää saada tehtyä ilman isompia rahallisia sijoituksia. Tarvittavaa oheisrekvisiittaa lainataan eri tahoilta ja sisätilat, joissa kuvataan saadaan käyttöön yhtyeen jäsenten suhteilla kätevästi Rytmikorjaamolta. Lopullinen video julkaistaan yhtyeen nettisivuilla DivX-formaatissa.

1.3 Musiikkivideo

Musiikkivideossa on yhdistetty videokuvaa yhtyeen musiikkiin. Siinä voi olla kuvallinen tarina tai se voi kuvata pelkästään yhtyeen soittoa. Musiikkivideon tarkoitus on lähinnä markkinoida yhtyettä ja sen tuotoksia. Vuosi 1975 oli musiikkivideoalalla käännteentekevä, koska silloin ilmestyi Queen-yhtyeen musiikkivideo Bohemian Rhapsody. Se sai useat levy-yhtiöt mukaan musiikkivideobisnekseen niiden julkaistua videoita artistiensä single-levyistä. Musiikkivideot yleistyivätkin 1970-luvun lopulla ja 1980-luvulle tultaessa ne olivat yleisiä. Jo edesmenneen Michael Jacksonin kappaleeseen Billie Jean tehty video oli tiettävästi ensimmäinen musiikkivideo, jossa on tarina. Tämän jälkeen videoissa alkoi olla yleisesti tarinallista kerrontaa. Tarinoiden myötä videoihin alkoi ilmestyä myös huumoria. Yksi legendaarisimpia on Twisted Sister -yhtyeen We're not gonna take it -kappaleeseen tehty video vuodelta 1984. Yhtyeen laulaja kertoo Billboard-lehden haastattelussa, että videossa on huumoria, mutta niin ettei yhtyettä itseään leimata koomiseksi. Kyseisen videon ja sitä seuranneen, myös humoristisen, I wanna rock -videon avulla yhtyeen levymyynti nousikin roimasti. (Experiencefestival 2009, Billboard-magazine 1984, 6.)

1.4 Mykkäelokuva

Mykkäelokuvalla tarkoitetaan yleisesti elokuvaa joka on tehty ennen 1930-lukua. Tuota aikaisemmin ei ollut teknisesti mahdollista yhdistää ääntä filmiin kuvausvaiheessa, joten elokuvia esitettiinkin tuolloin elokuvateattereissa pianistin tai orkesterin säestämänä. Mykkäelokuvissa käytettiin juonta selventäviä väliketekstejä, jotka kertovat katsojalle tarkempia yksityiskohtia ja vievät juonta eteenpäin. Mykkäelokuvia kuvattiin käsinpyöritettävillä kameroilla, joka aiheutti sen, että filmin nopeus vaihteli 14 - 25 kuvaa sekunnissa. Nykyään näitä vanhoja mykkäelokuvia, jotka oli tarkoitus esittää hieman hitaammalla nopeudella, esitetään 25 kuvan sekuntinopeudella, mikä tekee niistä hieman nopeutettuja ja siksi hilpeän näköisiä. (Cinemaweb 2009, Altman 2004.)

1.5 Sir Charles ”Charlie” Chaplin

Kuuluisin mykkäelokuva-aikakauden näyttelijä on Isossa-Britanniassa 1889 syntynyt Sir Charles Chaplin. Chaplin oli elokuva-alalla luova ja monipuolinen lahjakkuus. Hän näytteli, kirjoitti, ohjasi ja loppuaikoinaan myös sävelsi musiikin elokuviinsa. Chaplin palkittiin uransa aikana kolmella elokuva-alan arvostetuimmalla palkinnolla, Oscar-palkinnolla, joista yksi tuli vuonna 1973 Parrasvalot (Limelight) -elokuvan musiikista. Valmistuttuaan vuonna 1952 elokuva kiellettiin Yhdysvalloissa, koska Chaplinin sanottiin antaneen kommunismia ihailevia lausuntoja. Vuonna 1972 se viimein esitettiin Yhdysvalloissa. Kaksi muuta Oscaria olivat ns. kunnia-Oscareita, joista toinen tuli vuonna 1929 Sirkus (The Circus) -elokuvan ohjaamisesta, kirjoittamisesta, näyttelemisestä ja tuottamisesta, ja toinen vuonna 1972 hänen vaikutuksestaan siihen, että ”elokuvasta tuli aikamme taidemuoto”. Hyvä esimerkki Chaplinin tuotannosta on pätkä The Circus elokuvasta, jossa hän on oikeasti leijonan häkissä <http://www.youtube.com/watch?v=79i84xYelZI>. (Roy Export S.A.S. 2009, Robinson 1984.)

1.6 Kotiteollisuus-yhtyeen musiikkivideo mykkäelokuvatyyliä

Yksi mykkäelokuvatyylinen musiikkivideo on lappeenrantalaisen raskasta rokkia soittavan Kotiteollisuus-yhtyeen Kummitusjuna-kappaleeseen vuonna 2007 tehty video. Video on mustavalkoinen ja siinä on käytetty mykkäelokuville tyypillisiä väliketekstejä, joskin venäjäksi kyrillisillä aakkosilla. Lisäksi videokuva heiluu hieman ja on rajattu mustilla reunuksilla, ja jotta mielikuva mykkäelokuvasta olisi täydellinen, siinä esiintyy Charlie Chaplinin näköinen hahmo. Yhtye on vaikuttanut vuodesta jo 1991 lähtien, mutta vuoteen 1997 se tunnettiin nimellä Hullu-ukko ja kotiteollisuus. Kotiteollisuus on noussut viime vuosina yhdeksi Suomen menestyneimmistä yhtyeistä. (Youtube 2009, Wikipedia 2009)

2 TOIMEKSIANTO

Hamilton grooven laulajaan Antti Vainikaiseen otettiin yhteyttä olisiko heillä kiinnostusta ja aikaa lähteä mukaan tämmöiseen projektiin. Antin kyselyä muilta yhtyeen jäseniltä, he osoittivat myös kiinnostusta asiaan. Alun perin oli tarkoitus kuvata kesällä 2009, mutta yhtyeen jäsenten työkiireiden takia kuvausaika siirtyi syyskuulle. Antin kanssa visioitiin videon aihetta ja tyyliä jo toimeksiannon yhteydessä, jotta muille yhtyen jäsenille tulisi oikeanlainen mielikuva tulevasta videosta.

3 SUUNNITTELU

3.1 Synopsis

Videokappaleeksi yhtye valitsi Crow-nimisen kappaleen, joka on aika nopeatempoinen, joten päätettiin tehdä hilpeä video. Yhtye ei halunnut soittovideota, joten piti kehitellä sopiva tarina, jota sitten visioitiin laulaja Antti Vainikaisen ja kitaristi Markus Välimaan kanssa. Jo alussa oli tarkoitus sivuta motelli-teemaa, koska yhtyeen uudella levyllä oli kyseinen teema. Aluksi ideoitin motellin pieneksi kopiksi, jonne portieeri houkuttelee yhtyeen jäsenet. Kopin sijaan päädyttiin käyttämään pelkkää ovea, joka on keskellä peltoa ja ovesta on ”Mothelli”-teksti. Motellissa portieeri tekee jokaiselle yhtyeen jäsenelle kepposen ja lopuksi ”Mothelli”-tekstistä näkyy vain ”hell”. Videossa esiintyvän portieerin olkapäälle tulee musta lintu, joka kuvastaa korppia (sananmukaisesti crow tarkoittaa varista, ja Englannissa sekä Pohjois-Amerikassa varikset ovat mustia) kappaleen nimeen viitaten (Burton 2009, 610). Videosta tulee mustavalkoinen, johon lisätään mykkäelokuvatyylillä tekstiselityksiä, ja siitä tehdään tarkoituksella hieman kökönnäköinen. Lisäksi videota nopeutetaan hieman mykkäelokuvien tyylille uskollisesti. Alun perin videossa piti esiintyä ulkopuolisen henkilön portieerina, mutta Vainikainen valittiin portieeriksi, koska jo pelkästään yhtyeen jäsenten paikalle saaminen kaikkien työkiireiden keskellä on hankalaa. Suunnitelmissa on myös saada jonglööri muutamaa kohtaukseen luomaan hieman epätodellista tunnelmaa.

3.2 Käsikirjoitus

Käsikirjoituksen tarkoitus on nopeuttaa ja helpottaa itse kuvaustyöskentelyä. Sen avulla voidaan määritellä tarvittava kuvauskalusto ja arvioida kuvausaikaa ja

budjettia. Käsikirjoituksen perusteella myös kokonaisuuden hahmottaminen on helpompaa. Käsikirjoitukseen kannattaa panostaa, sillä kirjoittaminen on halpaa verrattaessa kuvaamiseen. Käsikirjoitus tehdään synopsisin pohjalta. Useasti käsikirjoitusta joudutaan muokkaamaan moneen otteeseen ennen kuin siihen ollaan tyytyväisiä. (Aaltonen 1993, 10-12).

3.2.1 Videon käsikirjoitus

Alussa yhtyeen jäsenet ovat kävelemässä keskellä ei-mitään tietä pitkin kohti kameraa. Seuraavaksi portieeri huomaa lähestyvät mahdolliset asiakkaat. Portieeri houkuttelee yhtyeen sisälle ”mothelliin”. Alkukohtaukseen koitetaan saada joku jonglööraamaan. Jos saadaan, niin jonglööri jonglööraa kunnes portieeri keskeyttää sen huomattessaan yhtyeen saapuvan.

Antti (laulaja) toimii portieerina, joka tekee jäyniä yhtyeen muille jäsenille.

Pekko (rumpali) polttaa piippua ja ottaa laukusta piippu-aiheisen taulun ja alkaa asetella sitä seinälle. Seuraavaksi hän hakkaa naulaa kappaleen tahtiin. Pekon välillä tutkaillessa/huilatessa portieeri vaihtaa salaa vasaran isompaan, jolloin Pekko lyö käteensä, jolloin käsi liiskaantuu valtavan kokoiseksi. Portieeri poistuu nauraen paikalta.

Jaakko (kosketinsoittaja) leipoo huoneessaan ja vaivaa taikinaa soiton tahtiin. Portieeri seuraa tapahtumia piilosta ja sopivan tilaisuuden tullen kaataa taikinaan jotain tervan tai liiman tapaista, kun Jaakko kääntyy ottamaan lisää jauhoja. Lopulta sormet liimaantuvat pöytään. Portieeri poistuu nauraen paikalta.

Lasse (puhallinsoittaja) haukottelee ja heittää hatun päästään. Seuraavaksi hän yrittää puhalttaa kynttilänjalan kynttilöitä sammuksiin musiikin tahtiin. Kun hän on puhaltamassa, portieeri hiipii laittamaan pyykkipojan Lassen suuhun. Sen seurauksena Lasse turpoaa kokoon XXL. Portieeri poistuu nauraen paikalta.

Markus (kitaristi) on huoneessaan ja portieeri hiipii kaatamaan hänen päälleen syyhypulveria. Markus raapii itseään kuin soittaisi kitaraa ja kehittää samalla staattista sähköä, jolloin hänen kädestä iskee salama. Salaman iskiessä Markuksesta näkyy vain luuranko. Lopussa hän seisoo naama mustana ihmettelemässä mitä tapahtui. Portieeri poistuu nauraen paikalta.

Mari (basisti) pingottaa pyykkinarua huoneeseensa ja kokeilee narujen kireyttä kuin soittaisi bassoa. Mari ripustaa pyykkiä naruille, jolloin portieeri hiippailee katkaisemaan narut ja Mari sotkeutuu niihin. Portieeri poistuu nauraen paikalta.

Lopussa portieeri on motellinsa edessä myhäillen. Hän ottaa mothelli-logon ovesta ja heittää sen pois. Mothelli-logosta lähtee kirjaimia ja jäljelle jää vain ”hell”.

Kohtausten järjestys alkua ja loppua lukuun ottamatta saattaa muuttua editointivaiheessa riippuen mihin kohtaan kappaletta kukin kohtaous sopii musiikillisesti.

3.3 Kuvakäsikirjoitus

Kuvakäsikirjoituksen tarkoitus on helpottaa ja nopeuttaa kuvaustyöskentelyä, suunnittelemalla kohtaukset etukäteen visuaalisesti. Kohtaukset laaditaan kuviksi ja mietitään millaisella kuvallisella dramaturgialla saadaan paras lopputulos, esim. kameran liikkeitä ja rajaukset. Kuvakäsikirjoituksen tyyli on vapaa, kunhan siitä selviää tarvittavat asiat. Kuvakäsikirjoituksen laatii kuvaaja tai ohjaaja tai molemmat yhdessä. (Aaltonen 2002, 139-139.)

Tässä työssä ei käytetty kuvakäsikirjoitusta lainkaan alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen. Kuvakäsikirjoituksen sijaan tehtiin lista tarvittavista videopätkistä kohtauksittain.

3.4 Kuvaussuunnitelma

Kuvausaikatauluja ja -päiviä suunniteltaessa ongelmaksi muodostui, kuinka saada viisi työssäkäyvää ihmistä paikalle ulkokuvaukseen yhtä aikaa. Ulkokuvauspäivää pitikin muuttaa moneen otteeseen.

Ennen kuvaamista pitää suunnitella, kuinka saadaan toteutettua kaikki kohtaukset, ja mistä saadaan rekvisiitat, joita on kohtauksissa. Sisäkuvauspaikkana tulee olemaan Rytmikorjaamo. Kohtaukset sijoittuvat ”huoneisiin”, joissa ei ole seiniä näkyvissä. Taustalla näkyy vain mustaa. Rytmikorjaamolla tämä on helppo toteuttaa, koska tila on jaettavissa mustilla verhoilla pienempiin osiin.

Ulkokuvauspaikaksi valittiin Ilmajoen ja Seinäjoen välillä oleva peltotie, jonka varrella on lintutorni.

Alustava kuvausaikataulu:

Markus ma 14.9 klo 16.00 jälkeen, Rytmikorjaamo

Jaakko ti 15.9 klo 16.00 jälkeen, Rytmikorjaamo

kaikki ke 16.9 klo 18.00, tie, ulkokuvaus

Lasse la 19.9 klo 15.00, Rytmikorjaamo

Pekko klo 13, Mari klo 16, su 20.9, Rytmikorjaamo

KUVIO 7. Alustava kuvausaikataulu

4 TOTEUTUS

4.1 Canon XL1s videokamera

Ennen kuvaamista tutustutaan videokameraan käyttöohjeiden avulla, jotta tarvittavat toiminnot ovat käytettävissä. Yleensä samat perustoiminnot löytyvät kaikista kameroista, joskin käytettävyys on erilaista. Nykyään videokamerat tallentavat digitaalisessa DV-formaatissa, joka sisältää kuvan ja äänen ja helposti muokattavissa tietokoneella. DV-formaatin resoluutio on 720x576, eli vaakasuunnassa pikseleitä on 720 ja pystysuunnassa 576. Kameroissa tarkennus (Focus) eri etäisyyksillä oleviin kohteisiin tapahtuu linssellä säätämällä. Yleensä videokameroissa käytetään automaattitarkennusta (Autofocus). Zoomilla saa kohdetta suurennettua eli tuotua lähemmäksi kameran näytöllä, joten se käy myös kuvan rajaamiseen. Ilman jalustaa kuvattaessa kannattaa käyttää kameran kuvanvakainta, jolla saa poistettua kuvasta pientä tärinää. Isompia heilahduksia sillä ei saa poistettua. Videokameroissa on mahdollista säätää myös himmennintä eli aukkoa, joka säätää kuvakennolle tulevan valon määrää. Himmentimellä voi säätää kameran syväterävyysaluetta niin, että syväterävyysalue on suurempi pienemmällä aukolla. (Välikylä 2005, 4-16.)

Kuvauksessa käytettiin Canon XL1s -videokameraa. Kamerassa on kolme 1/3-tuumaista 320 000 pikselin 3CCD-kennoa, joilla saadaan ammattitason kuvanlaatu. Lisäksi kameran ääniominaisuudet ovat erinomaiset ja kamerassa on täydelliset käsisäädöt. Kamera on helppokäyttöinen ja toiminnot omaksuu nopeasti. (Canon 2009.)

4.1.1 Omia huomioita kamerasta

Kuvauksen aikana kävi ilmi, että kameran etsin on todella huono. Etsimen tarkkuus on liian pieni käsintarkennukseen. Kuvauspaikan heikohkossa valossa automaattitarkennus hieman haki, joten kuvauksessa käytettiin paljon manuaalitarkennusta. Etsimen huonous kävi ilmi kun tietokoneella katsottiin videopätkiä ja ilmeni, että tarkennus ei ollut kaikissa pätkissä kohdallaan, vaikka etsimestä katsottuna se näytti olevan kohdallaan. Lisäksi kamerassa ei ole erillistä näyttoa kuten harrastajakameroissa, mikä hankaloitti kameran käyttöä esim. pään yläpuolelta kuvattaessa. Lisäksi kamera on painava käsitellä pitempiä aikoja.

Editoinnissa kävi ilmi, että kameran etsin ilmeisesti rajaa kuvaa hieman reunoilta. Editointiohjelmassa videomateriaalissa näkyi esineitä ja asioita, joita rajattiin pois kuvasta kuvausvaiheessa kameran etsimestä katsoen. Ilmeisesti etsin rajaa kuvan ns. turvamarginaalien (safe margins) mukaan (Millerson 1994, 81), joista ei löytynyt esimerkiksi Jarmo Levyn (2001) Digitaalinen videoeditointi -kirjasta mitään mainintaa.

KUVIO 8. Turvamarginaalit Adobe Premieressä

4.2 Kuvausten rekvisiitta

Rekvisiitta kohtauksittain:

Pekko: vasara, iso vasara, naula, taulu, piippu

Jaakko: jauhipurkki, taikina, ”terva” tai ”liima”

Lasse: pyykkipoika, kynttilänjalka, ”tyynyjä”, hattu

Mari: narua, ”pyykkiä”, isot sakset

Markus: ”syyhypulveripurkki”, luuranko, vanha sanomalehti, tummaa meikkiä naamaan

Alkukohtaus, koko yhtye: ovi, mothelli-logo, (naru, lehti, piippu, hattu)

Portieeri: korppi olkapäälle, kulmakarvat, tummaa meikkiä silmien ympärille

KUVIO 9. Rekvisiitta kohtauksittain.

Osa tarvikkeista löytyi yhtyeen jäsenten kotoa tai tuttavapiiristä, loput ostettiin kaupasta tai tehtiin itse. Seuraavassa esimerkkejä:

- Mothelli-logon kirjaimet ja ison käden leikkasi tämän työn tekijä telttapatjasta
- Taulu ja piippu on tekijän kokoelmasta
- Luuranko löytyi tuttavan kaapista
- Syyhypulveripurkki oli ämpäri, johon tehtiin pahvista sihti ja tulostettiin etiketti
- Ovi Pekon taloremontin jäljiltä

- Ison vasaran tilalle löytyi pilailukaupasta muovinen, noin metrin mittainen kivikautinen nuija
- Taikina oli kaupan pakastepullataikinaa
- Korppi on eräliikkeestä löytynyt varis, joka maalattiin spray-maalilla mustaksi. Korppi saatiin pysymään Antin olkapäällä mukana tulleen muovitikun ja Rytmikorjaamolta löytyneen ilmastointiteipin avulla. Muovitikku painettiin takkiin tehdyn reiän läpi nojaamaan selkään ja se vielä teipattiin takin alta kiinni paitaan
- Liima Jaakon kohtauksessa on jauhoa, johon on sekoitettu vettä
- Jauho oli oikea jauhopussi, ja liima oli peltipurkki, joihin molempiin tulostettiin oma etiketti
- Lisäksi käytössä oli lipasto, pöytä, sohva, tuoleja ja matto. Liina lipaston päälle leikattiin lautasliinasta.

4.2.1 Maanantai – Markuksen kohtauksen kuvaus

Lista tarvittavista videopätkistä Markuksen kohtauksessa

Istuu lukemassa lehteä, kuvaa eri kulmista. YK, KK, LK

Portieeri hiipii kuvaan Markuksen taakse, kuvaa sivusta ja edestä. KK

Kuvaa jalustan avulla kun portieerin käsiin ilmestyy syyhypulveripurkki. KK

Portieeri kaataa pulveria Markuksen päälle. KK, PK

Markus nousee sohvasta ja alkaa raapimaan, kitaransoittoasento. KK

Lähikuvaa kädestä raapimassa, kitara-asento. LK

Markus sätkii, luuranko sijoitetaan samaan kuvaan, kuvataan jalustalta. KK

Markus irvistelee naama mustana, kuvaan savua. LK

Portieeri poistuu paikalta, Markus ihmettelee taustalla. YK

KUVIO 10. Lista tarvittavista videopätkistä Markuksen kohtauksessa.

Kuvaukset aloitettiin Markuksen kohtauksella. Kuvauspaikan suunnittelussa ja järjestelyssä meni aikaa pari tuntia ja itse kuvauksessa pari tuntia. Ville Wahlroos kävi suuntaamassa katosta tehokkaan spottivalon kohti pöytää. Sen lisäksi oli pienempi kohdevalo pehmentämään varjoja. Kuvauspaikalla rekvisiittana oli matala sohvapöytä, lipasto, jalkalamppu ilman varjostinta, sohva, muoviluuranko ja vanha sanomalehti vuodelta 1925. Markus ja Antti meikattiin ja maskeerattiin kuvausta varten. Markuksen ja Antin silmänympäryksiä tummennettiin ja lisäksi Antille tehtiin tekoviiksistä kulmakarvat.

Kuvaus eteni suunnitelman mukaisesti. Ennen kuvauksia kirjoitettiin listaan minkälaiset videopätkät pitää kuvata. Kamerasta säädettiin aukon arvoksi 2.8 jolloin taustalla olevan jalkalamppun valon ympärille sai hienot säteet. Aukon arvoa pienentämällä säteet olisi saanut pidemmiksi, mutta silloin valo ei olisi riittänyt videolla. Hankaluutta tuotti pätkä, jossa Markus sätkii, ja sen perään piti saada muoviluuranko samaan kohtaan. Tässä käytettiin kamerajalustaa ja Antti avusti luurangon kanssa. Jalustaa käytettiin myös pätkässä, jossa Antin esittämän portieerin käsiin ilmestyy tyhjästä syyhypulveripurkki. Jaakko toimi avustajana ja

toi purkin Antin käsiin, kun Antti seisoj paikallaan. Lopuksi kuvattiin Markuksen mustuneita kasvoja ja Antti puhalsi tupakansavua kuvaan. Videomateriaalia kertyi noin puoli tuntia.

4.2.2 Tiistai – Jaakon kohtausten kuvaus

Lista tarvittavista videopätkistä Jaakon kohtaustessa

Jauhopussi joka on pöydällä. LK

Jaakko leipomassa. Useampi kuvakulma. PK, LK, ELK

Jaakko kääntyy ottamaan/laittamaan jotain samalla portieeri tulee kuvaan ja kaataa liiman. KK YK

Jaakon kädet jää kiinni taikinaan. PK, KK

Portieeri poistuu paikalta, Jaakko taustalla riuhtomassa. YK

KUVIO 11. Lista tarvittavista videopätkistä Jaakon kohtaustessa.

Kun seuraavana päivänä kuvattiin Jaakon pätkä, kuvauspaikkaa muutettiin hieman. Pöytä vaihdettiin toisenlaiseen ja sohvan tilalle tuotiin pari tuolia. Antti maskeerattiin kuten edellisenä päivänä. Nyt kuvaus ja järjestely sujui huomattavasti nopeammin. Kohdassa, jossa Jaakon kädet tarttuu kiinni taikinaan, Antti makaa lattialla ja nostelee pöytää ilmaan. Kuvaus eteni listan mukaan ja aikaa kului yhteensä pari tuntia. Videolle kertyi materiaalia noin 10 minuuttia.

4.2.3 Keskiviikko – ulkokohtauksen kuvaus

Lista tarvittavista videopätkistä

Yhtye marssii kohti kameraa, useampi otto eri etäisyyksiltä.

Portieeri pysäyttää pändin. YK

Yhtye pohtii sisälle menoa. PK

Yhtye menee ovesta sisään, kaukaa jalustalta.

Lähikuvaa portieerin kasvoista, ilmeilyä, juonittelua, katselee horisonttiin.

Portieeri sulkee oven ja myhäilee. KK

Otaa kyltin ovesta ja heittää pois. KK

Portieeri tähyilee horisonttiin ja keskeyttää jonglöörin pallottelun. KK

Lähikuvaa, kun portieeri tarraa jonglöörin käteen.

Jonglööri pudottaa pallot, kuvaa sen jaloista, pallot tippuu.

Seuraavan päivän ulkokuvaus alkoi vesisateella. Sateen tauottua pystytettiin Pekon kotoa löytynyt ovi karmeineen pellolle ruuvaamalla karmeihin pari lautaa tueksi. Paikalle saatiin myös Olli Kiviluoto jonglööraamaan ja ajamaan yksipyöräisellä. Alussa kuvattiin pätkiä, joissa Antti ja Olli esiintyvät yhdessä. Sen jälkeen muu yhtye osallistui kuvaukseen. Heitä kuvattiin kävelemässä jonossa, pohtimassa voiko Mothelliin mennä ja astumassa ovesta sisään. Olli esiintyi tässä vaiheessa Lassen tilalla, koska Lasse ei päässyt töiden vuoksi paikalle. Näin saatiin tarvittava lukumäärä ihmisiä kuviin. Olli pukeutui Lassen pukuun ja hän käytti hattua, joka tulee myöhemmin Lasselle rekvisiitaksi. Yhtyeä kuvattiin siten, etteivät Ollin kasvot erotu kuvissa. Kun kuvattiin edestä, Olli kulki jonossa viimeisenä ja muissa kohdissa hän oli selin. Myöhemmin on tarkoitus kuvata Lassen ja jonkun muun yhtyeen jäsenen kasvoja vierekkäin ja tämä pätkä lisätään alkuun, kun yhtye on menossa Mothelliin sisälle.

Jalustalla kuvattuun ottoon, jossa yhtye astuu ovesta sisään, kuvattiin alkuun parikymmentä sekuntia tyhjää. Tämä tyhjä pätkä laitetaan oton lopullisen videon päälle ja rajataan editointivaiheessa oven kohdalta, jolloin näyttää siltä, kuin yhtye

katoaisi jonnekin mennessään ovesta. Tämä kuvattiin varmuuden vuoksi kahdesta eri kulmasta. Lisäksi Sää jatkoi oikuttelua kuvausten aikana. Välillä ripotteli vettä, välillä paistoi aurinko ja muuten oli enimmäkseen pilvistä. Lopullisessa editoinnissa täytyy säätää kuvaa niin, etteivät auringonpaisteessa ja pilvisellä kuvatut pätkät eroa liikaa toisistaan. Markuksella oli kohtauksessa mukana sanomalehti, Marilla narua ja Pekolla piippu. Nämä tavarat ovat kyseisillä jäsenillä mukana myös heidän kohtauksissaan. Lopussa kuvattiin vielä lähikuvaa Antin kasvoista, kun hän ilmeili sekä pätkä jossa Antti ottaa Mothelli logon ovesta ja heittää sen maahan. Logosta otettiin kirjaimia pois, jolloin siihen jäi sana HELL ja sitä kuvattiin maassa. Tätä pätkää käytetään videon lopetuksena.

Ulkokuvauksessakaan ei ollut varsinaista kuvakäsikirjoitusta, ainoastaan lista tarvittavista videopätkistä. Kuvakäsikirjoituksen suunnittelu olisi ollut vaikeaa, koska lavasteena ollutta ovea ei pitänyt tulla aluksi kuvaukseen. Kun ovi saatiin järjestettyä parin päivän varoitusajalla, ei ollut aikaa tehdä ja suunnitella kuvakäsikirjoitusta. Lisäksi illalla kuvausaikaan auringonvalo tuli matalalta, joka vaikutti kuvaussuuntaan ja kuvan kontrastiin. Tässä kuvauksessa kuvakäsikirjoitus olisi auttanut kuvakulmien hakemista eri kohtauksiin, jos olisi tiennyt tarkan kuvauspaikan ja valon suunnan etukäteen. Toisaalta säähän ja pilvisyyden vaihtelulle ei voi mitään. Videomateriaalia kertyi noin puoli tuntia.

KUVIO 12. Ovi. (Elenius 2009)

KUVIO 13. Hokkanen teippaa lintua Vainikaisen olalle. (Elenius 2009)

KUVIO 14. Kuvaus menossa. Kuvassa Vainikainen, Kiviluoto ja Jänikselä. (Elenius 2009)

4.2.4 Lauantai – Lassen kohtauksen kuvaus

Lista tarvittavista videopätkistä Lassen kohtauksessa

Istuu sohvalla ja haukottelee. Kuvataan kynttilänjalan takaa. PK

Istuu sohvalla ja haukottelee. Kuvaa eri kulmista. PK, LK

Lasse ottaa hatun päästä. LK, YK

Heittää hatun lamppuun. YK

Nousee ottamaan kynttilänjalan käteen. YK PK

Puhalttaa kynttilöitä. LK

Puhalttaa kynttilöitä ja portieeri tulee kuviin ja esittelee pyykkipoikaa (joka korvattiin teipillä). YK

Lasse puhalttaa kynttilöitä ja portieeri hiipii takaa teippamaan suun. KK, LK

Lasse pyörii kynttilöiden kanssa posket pullollaan ja portieeri poistuu paikalta. YK

KUVIO 15. Lista tarvittavista videopätkistä Lassen kohtauksessa.

Aivan aluksi kuvattiin ulkona Lassen ja Marin kasvoja ulkona vierekkäin. Mari saapui paikalle juuri tätä varten, jotta tämä pätkä saadaan liitettyä ulkokuvauksessa olleeseen kohtaukseen, jossa koko yhtyen piti olla paikalla. Ennen sisäkuvauksen alkua kuvauspaikan järjestystä vaihdettiin jälleen. Kohtauksen alussa Lasse heittää hatun Markuksen kohtauksessa olleeseen jalkalamppuun. Näin saatiin korostettua Lassen päässä ollutta hattua, koska häntä näytteli alkukohtauksessa toinen henkilö sama hattu päässä. Ottoa kuvattiin noin kaksikymmentä kertaa ennen onnistumista. Kuvauksen aikana Antti piti huteraa jalkalamppua pystyssä käsin kuvan ulkopuolelta, jotta se ei kaatuisi hatun painosta. Sen jälkeen kuvattiin otto, jossa Lasse haukottelee ja nousee sammuttamaan kynttilöitä. Kynttilöiden puhaltaminen posket pullollaan sammuttamatta niitä osoittautui vaikeaksi. Tästä kuvattiinkin varmuuden vuoksi monta ottoa eri kulmista. Alkuperäisessä suunnitelmassa ollut pyykkipoika korvattiin teipinpalalla, koska pyykkipoikaa ei ollut mahdollista laittaa Lassen huuliin takaa päin. Teipin laittaminen osoittautuikin mainioksi ideaksi. Seuraavaksi kuvattiinkin pätkät, jossa Antin esittämä portieeri hiippailee kuvan edestä esitellen teipin palaa juonikkaasti ja hiipii laittamaan sitä Lassen suun eteen tämän puhaltaessa. Lopuksi kuvattiin pätkä, jossa Lasse pullistaa itsensä ja näyttää avuttomalta, samalla portieeri hiippailee kuvan edestä hihitellen.

Koska kuvakäsikirjoitusta ei ollut, lähes kaikista tapahtumista kuvattiin lähikuvaa ja kuvaa hieman kauempaa, jotta leikkausvaiheessa saadaan eri kuvakulmia. Videomateriaalia kertyi noin 10 minuuttia.

4.2.5 Sunnuntai – Pekon kohtauksen kuvaus

Lista tarvittavista videopätkistä Pekon kohtauksessa

Pekko katselee taululle paikkaa. KK

Vertailee piippuaan tauluun, eri kuvakulmia. KK, PK

Tuumailee naula kädessä, naulan pitää näkyä. LK

Naulausta. ELK

Naulausta, kuvaa eri kulmista. PK, KK

Portieeri tulee nuijan kanssa kun Pekko naulaa taustalla. YK

Vasaran vaihto nuijaan, eri kuvakulmia, useampi otto. PK, KK

Isku käteen. PK, KK

Vaikerrusta kättä pidellen, ensin selin kameraan, sitten kameraan päin kääntyen, jotta käsi tulee näkyviin. KK

Vaikerrusta eri kulmista. PK, KK

Portieeri poistuu nauraen paikalta, Pekko taustalla. YK

KUVIO 16. Lista tarvittavista videopätkistä Pekon kohtauksessa.

Sunnuntaina selvisi, että Rytmikorjaamo olikin varattu Beatles-musikaalin harjoituksiin ja videon kuvausnurkkaus rekvisiittoineen oli purettu. Kuvausrekvisiitta siirrettiin tilaa jakavan verhon toiselle puolelle ja säädettiin valaistusta sopivammaksi. Kuvaustila pieneni hieman sivussa olevan korokkeen vuoksi, mikä hieman haittasi kuvausta.

Pekon pätkän kuvaus aloitettiin pätkällä, jossa Pekko katselee taulun paikkaa taulu kädessään, ja samalla hän vertailee piippuaan taulussa olevaan kuvaan. Taulu oli tekijän maalaama öljyvärimaalaus samaisesta piipusta, jota Pekko käytti kohtauksessa. Myös sihtailua naulan kanssa kuvattiin, jonka jälkeen kuvattiin vasarointia, jota hän teki sopivan liioitellusti mykkäelokuva-tyyliin. Antin esittämä portieeri vaihtoi Pekon vasaran nuijaan käsikirjoituksesta poiketen kesken Pekon vasaroinnin. (Käsikirjoituksessa Pekko laskee vasaran pöydälle ja Antti vaihtaa sen siinä.) Vaihtoa harjoiteltiin aluksi pitkään ja se kuvattiin moneen otteeseen eri

kulmista varmuuden vuoksi. Pekko vasaroi vaihdon aikana hyvin hitaasti, jolloin vaihdosta saadaan sujuvan näköinen kuvaa nopeutettaessa. Seuraavaksi kuvattiin pätkät, jossa Pekko lyö nuijalla käteensä ja pitelee kättään ja portieeri poistuu hihitellen paikalta. Telttapatjasta tehty käsi toimi kohtalaisesti, vaikka oli hieman liian taipuisa.

4.2.6 Sunnuntai – Marin kohtauksen kuvaus

Lista tarvittavista videopätkistä Marin kohtauksessa

Mari pingottaa ja soittaa pyykkinaruja. PK, KK

Ripustaa pyykkiä, eri kuvakulmia. LK, KK

Portieeri hiipii kuvaan saksien kanssa, Mari taustalla. KK

Mari ripustaa pyykkiä ja portieeri tulee katkaisemaan narut. PK

Portieeri katkaisee narun. LK

Mari on kietoutuneena naruun. LK, PK, KK

Portieeri poistuu paikalta, Mari taustalla. YK

KUVIO 17. Lista tarvittavista videopätkistä Marin kohtauksessa.

Pekon jälkeen oli Marin kuvauksen vuoro. Aluksi ongelmaa tuotti pyykkinarujen ripustus. Lopuksi narujen toiset päät kiinnitettiin mustien verhojen välistä paaluun ja toiset päät korkeaan pöytään. Näin narujen toiset päät näyttävät tulevan tyhjästä ja pöytä rajataan pois kuvasta, joten narut näyttävät jatkuvan kuvan ulkopuolelle. Tämä rajoitti kyllä hieman kuvakulmien suunnittelua. Maria kuvattiin ”näppäilemässä” pyykkinaruja ja ripustamassa pyykkiä. Portieeri hiipi kuviin esitellen puutarhasaksia, ja narun leikkaus kuvattiin lähikuvana yhdellä otolla, koska naru katkaistiin oikeasti. Lopuksi kuvattiin Maria kietoutuneena naruun ja portieerin hihittelyä. Antin kasvojen ilmeitä kuvattiin myös sisällä, jotta saadaan sopivaa materiaalia esim. kahden samankaltaisen videopätkän väliin.

Kuvaustilan vaihtuminen Marin ja Pekon pätkää kuvatessa aiheutti vaikeuksia, koska valaistus oli huonompi ja tilan toisessa reunassa oli koroke joka häiritsi kuvaamista ja liikkumista kameran kanssa. Lisäksi Marin pätkässä pöytä, jossa narujen toiset päät ovat kiinni, tuli välillä kuviin, koska rajaus oli ahtaan tilan vuoksi hankalaa. Tämä saattaa johtua myös kameran etsimen rajauksesta. Sunnuntaina materiaalia kertyi videolle noin 15 minuuttia.

KUVIO 18. Videolla käytettyä rekvisiittaa

4.3 Editointi

Editointi on kuvatun videomateriaalin jälkikäsittelyä. Editointivaiheessa kuvamateriaalista poistetaan turhat kohdat ja muokataan tarvittaessa kohtauksien järjestystä. Nykyään editointiohjelmat mahdollistavat videon muokkauksen hyvin monipuolisesti. (Levy 2001.)

Ennen varsinaista editointivaihetta videot siirretään Firewire-liitännän kautta tietokoneen kovalevylle. Siirto tapahtuu samalla, kun kasetti pyörii play-tilassa,

joten se kestää yhtä kauan, kuin videolla on pituutta. Editoinnissa käytettiin Adobe Premiere -editointiohjelmaa. (Välikylä, 62-63)

4.4 Videon editointi

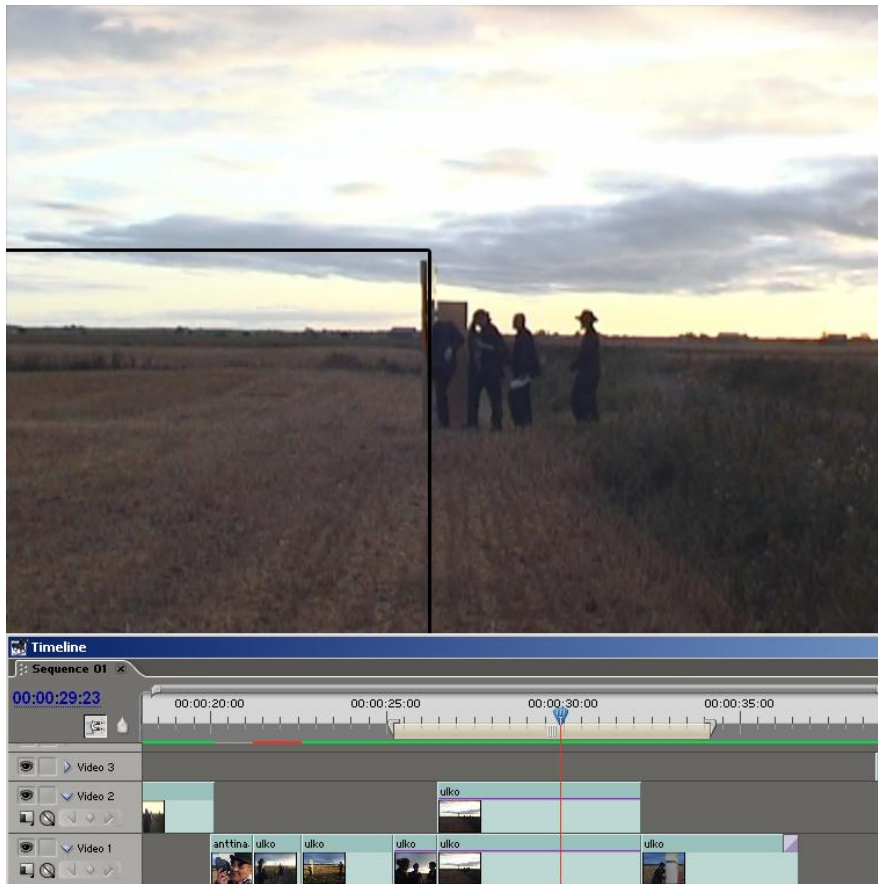
Kun videot oli saatu tietokoneelle niistä poistettiin lomitukset Adobe Premieren flicker removal -toiminnolla, koska lomitukset tekee kuvista raidallisia. Lomituksessa kuvan joka toinen vaakarivi koostuu edellisen kuvan vaakariveistä. Kuvaputkitelevisiossa kuva välähtää 50 kertaa sekunnissa, mutta ohjelmissa ja elokuvissa kuva vaihtuu vain 25 kertaa sekunnissa. Kyseiset televisiot näyttävät vuoron perään joka toisen kuvan vaakariveistä koostuvan kuvan. Lomitus onkin kehitetty aikoinaan kuvaputkitelevisioita varten, joten nykyisin se on melko turha, varsinkin kun video on tarkoitettu lähinnä internetjakeluun. Lisäksi lomituksen raidat kasvattavat lopullisen videon kokoa pakattuna, koska raidat lisäävät kuvan informaatiota. Lomittamatonta kuvaa sanotaan myös progressiiviseksi. (Välikylä 2005, 4-5)

KUVIO 19. Lomittamaton ja lomitettu kuva.

4.4.1 Leikkaus

Editointi aloitettiin alkukohtauksesta. Kuvatuista pätkistä poistettiin turhat, esim. muutamia ottoja, joissa paistaa aurinko vasten kameraa piti jättää pois, koska ne poikkesivat liikaa pilvisellä säällä kuvatuista. Jonglööri jätettiin pois videosta, koska alkukohtauksen valmistuttua se vaikutti turhalta eikä se esiinny videossa tämän jälkeen. Onneksi pätkiä kuvattiin myös ilman jonglööriä. Kun alkukohtauksen pätkät oli järjestelty, siirrettiin musiikki editointiohjelman ääniraidalle ja leikkaukset rytmitettiin musiikin tahtiin. Pätkiä nopeutettiin 150 – 200 %:lla, riippuen liikkeen nopeudesta. Alkukohtaus venyi hieman arvioitua pidemmäksi, vaikka jonglööri jätettiin pois, joten loput kohtaukset pitää saada sovitettua lyhyemmälle ajalle kuin alkuperäisessä suunnitelmassa. Kappaleen pituus on noin 2.30 ja alkukohtaus päättyy 36 sekunnin kohdalla, joten loput kohtaukset pitää saada mahtumaan kukin 25 sekuntiin. Näiden kohtausten väliin pitää vielä sovittaa välitekstejä. Kappale laitettiin alkamaan vasta viiden sekunnin kohdalla videon alusta, jolla saatiin lisäaikaa alkukohtaukselle. Trikki, jossa yhtye menee ovesta sisään, oli helppo toteuttaa. Pätkän alusta laikattiin kuvaa saman videon päälle ja se rajattiin oven kohdasta.

KUVIO 20. Ovitrikki. Päällimmäinen videoraita on rajattu esimerkikuvassa mustalla.

Pekon kohtauksessa ongelmia tuotti vasaroinnin rytmitys musiikin tahtiin. Lisäksi vasaraniskuja leikattiin musiikissa olleeseen rumpufillin kohtaan. Takaviistosta vasarointia kuvattiin liioitellun suurilla liikkeillä, jolloin Pekko löi hidastetusti, jotta ei löisi oikeasti käteensä. Tätä pätkää piti nopeuttaa 300 %, jotta se näyttäisi hyvältä. Lisäksi siitä leikattiin yksittäisiä kuvia, jotta isku näyttäisi luonnollisemmalta.

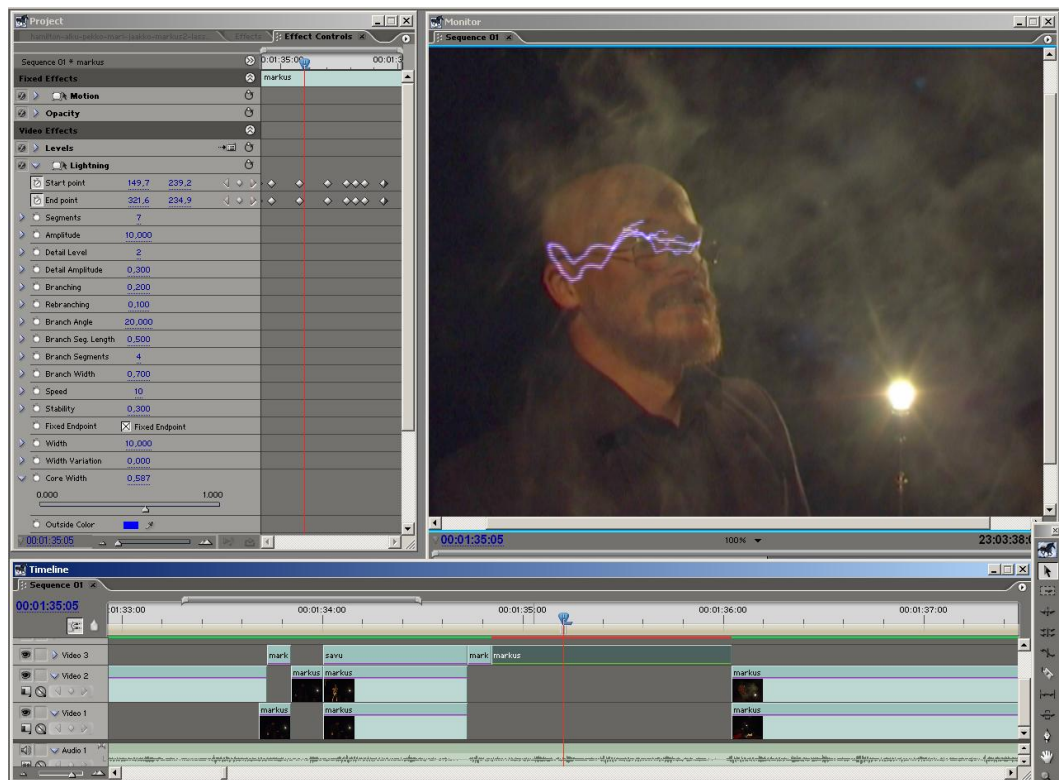
Marin kohtauksen alussa oli pyykkinarulla soittoa, joka synkkasikin melko hyvin musiikkiin. Kohtausta editoidessa muutama hyvä pätkä piti hylätä, koska esiintyjä vilkaisi kameraan. Joissain muissakin otoksissa joku esiintyjistä katsoo vahingossa kameraan. Muutamia tapauksia sai poistettua leikkaamalla videosta yksittäisiä kuvia pois. Nopeutettuna tätä ei huomaa, ajatuksena oli muutenkin joissain kohdin käyttää vastaavaa tehokeinoa jotta saataisiin mykkäelokuvien nykivyyttä kuvaan. Lopussa Antin esittämä portieeri poistuu paikalta. Tässä videopätkässä Antti

tuleekin takaisin kuvaan liian nopeasti. Tätä ei huomattu kuvattaessa, joten se pitää häivyttää editoinnissa.

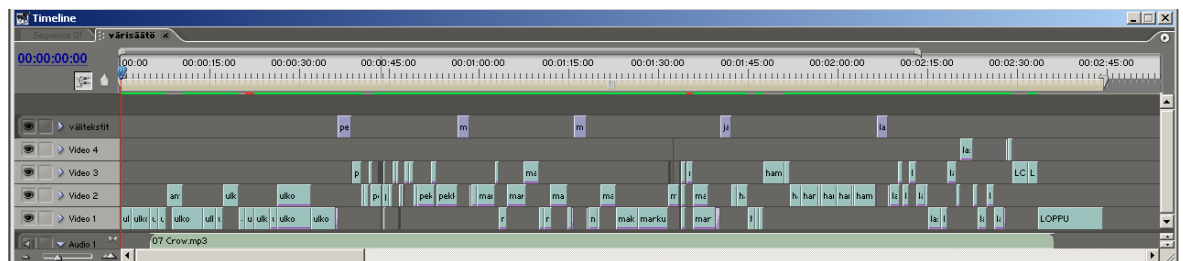
Lassen kohtauksessa oli hankalaa saada puhallusta osumaan mihinkään musiikissa olevaan puhallinsoittimen kohtaan. Muutenkin tässä kohtauksessa ei ollut montaa tapahtumaa joita olisi voitu synkronoida musiikin tahtiin. Hatun heittoa koitettiin saada osumaan musiikissa olevaan pelliniskuun, mutta se ei ollut mahdollista, koska kyseistä videopätkää ei voinut siirtää niin paljoa aikajanalla. Teipin liimaus voitiin synkata kahteen pelliniskuun. Lisäksi muutamassa pätkässä kameran kuvakulmaa olisi pitänyt siirtää enemmän otosten välissä.

Jaakon leivonnan sai synkattua melko hyvin musiikin kanssa. Myös kuvatuille lyhyille pätkille, joissa jauhoa tippuu maahan ja Jaakko pyyhkii jauhoisella kädellä otsaa, oli käyttöä, ja ne saatiin vielä synkattua musiikissa olevaan huilunsoittoon. Pätkässä, jossa pöytä nousee ilmaan Jaakon käsien mukana, näkyy Antin kädet pitelemässä pöydän jalasta kiinni. Tämä jätetään videolle, koska se on vain hyvä yksityiskohta niille, jotka sen huomaavat videolta.

Markuksen kohtaus oli hankalin editoida, koska siinä piti käyttää kuvaa muoviluurangosta ja saada se sopimaan Markuksen sätkimisen päälle. Luurangon naru rajattiin kuvan ulkopuolelle Premieren Crop-toiminnolla. Tämän lisäksi kohtaukseen piti tehdä Premierellä salama. Salaman teko osoittautui helpoksi Premieren valmiilla Lightning-efektillä. Markuksen kasvoista kuvatusta pätkästä editoitiin savua sen jälkeiseen pätkään, jotta savun katoaminen äkillisesti ei näyttäisi oudolta. Salamaa käytettiin kaikkiaan kahdessa erillisessä videopätkässä. Toisessa Markus on seisaallaan ja salaman toinen pää on kiinni Markuksen kädessä. Toisessa pätkässä salama siirtyy Markuksen pään yli. Näihin muokattiin salama liikkumaan lähes kuva-kuvalta, jotta liike olisi luonnollisen näköinen. Kohtauksessa oli myös tyhjästä portieerin käsiin ilmestynvä syyhypulveripurkki.

KUVIO 21. Salama-efekti Markuksen kohtauksessa.

KUVIO 22. Video aikajanalla leikkausvaiheen jälkeen.

4.4.2 Yhteenveto leikkausvaiheesta

Leikkausvaiheessa oli vaikeaa arvioida, mikä olisi järkevin järjestys työstää eri kohtauksia. Nyt tehtiin niin, että aluksi leikattiin alkukohtaus ja se synkattiin musiikkiin. Sen jälkeen Pekon kohtaus tehtiin valmiiksi. Näiden jälkeen leikattiin loput kohtaukset, ja niitä kokeiltiin musiikin kanssa eri kohdissa. Näitä jouduttiin ensimmäisen leikkausvaiheen jälkeen vielä lyhentämään useita sekunteja, jotta ne mahtuivat aikajanalle. Ilmeisesti olisi ollut järkevämpää leikata kaikki kohtaukset

yhtä aikaa ja sovittaa niitä vasta sitten yhteen musiikin kanssa. Alkukohtausta olisi myös pitänyt lyhentää, mutta siitä ei olisi saanut typistettyä niin montaa sekuntia, jotta siitä olisi ollut ratkaisevaa hyötyä.

Yleisesti leikkausvaiheessa ongelmana oli saada kaikki tarvittavat tapahtumat mahtumaan lyhyelle aikajanelle, koska kappaleen pituus oli vain n. 2.30. Paljon kuvattuja otoksia jäikin pois, koska kappaleen pituus ei riittänyt. Minuutti lisää pituutta olisi helpottanut editointia paljon. Muutamassa kohdassa oli pakko käyttää turhan nopeita leikkauksia, mutta tämä ei nopeatempoisen kappaleen musiikkivideossa haittaa.

Leikkausvaiheessa kävi ilmi myös kuvakäsikirjoituksen tarpeellisuus. Kuvattavien pätkien rajaukset oli helppo hahmotella kuvaustilanteessa, mutta hyvästä kuvakäsikirjoituksesta olisi selvinnyt myös kuvakulmat helpottamaan työskentelyä. Tässä projektissa varsinaista kuvakäsikirjoitusta tärkeämpänä olisin pitänyt sellaista suunnitelmaa jossa olisi kuvauspaikka hahmoteltuna ylhäältä päin ja siihen merkitty jokaisen kuvattavan otoksen kuvaussuunta. Muutamassa kohtauksessa oli kuvattu perättäisiä tapahtumia samasta kuvakulmasta samanlaisella rajauksella. Tällaiset pätkät eivät tekijän mielestä sovi peräkkäin näytettäväksi, mutta juuri tämänkaltaisia tapauksia varten kuvattiin ylimääräisiä otoksia esim. portieerin kasvoista, koska portieeri esiintyy joka kohtauksessa. Jaakon pätkään kuvattiin mm. otos, jossa jauhoa tippuu lattialle. Vastaavanlaisia otoksia tulikin käytettyä myös muissa kohtauksissa pariinkin otteeseen kahden liian samasta kuvakulmasta kuvattujen ottojen välissä.

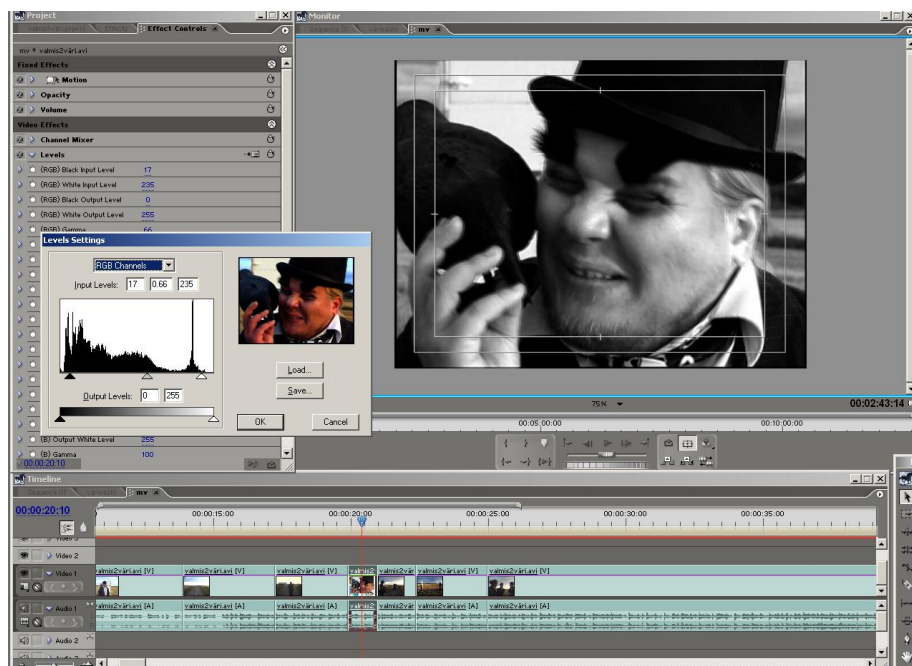
4.4.3 Efektit

Kohtausten välissä käytettiin Cross Dissolve -efektiä, jolla häivytettiin kuva mustaksi ennen välitekstejä.

Markuksen kohtauksessa käytettiin Lightning-efektiä salamoinnin luomiseksi, sekä Find Edges -efektiä, jolla kuvan sai valkoiseksi, mutta ääriviivat jäivät näkymään. Tätä käytettiin muutaman kuvan mittaisena, jotta tulee mielikuva salaman välähdyksestä.

Leikkausvaiheen lopuksi tehtiin videosta Export-toiminnolla uusi yhtenäinen video. Tästä tehtiin ensin mustavalkoinen Channel Mixer -efektistä klikkaamalla valitsin Monochrome-kohtaan. Tämän jälkeen video leikattiin kohtauksittain uudestaan osiin ja säädettiin osien kontrastit Levels-efektillä keskenään samankaltaiseksi. Jos eri kohtausten sävy oli keskenään samanlainen, niitä leikattu erilleen. Näin saatiin säädettyä kontrastia kerralla useammasta pätkästä.

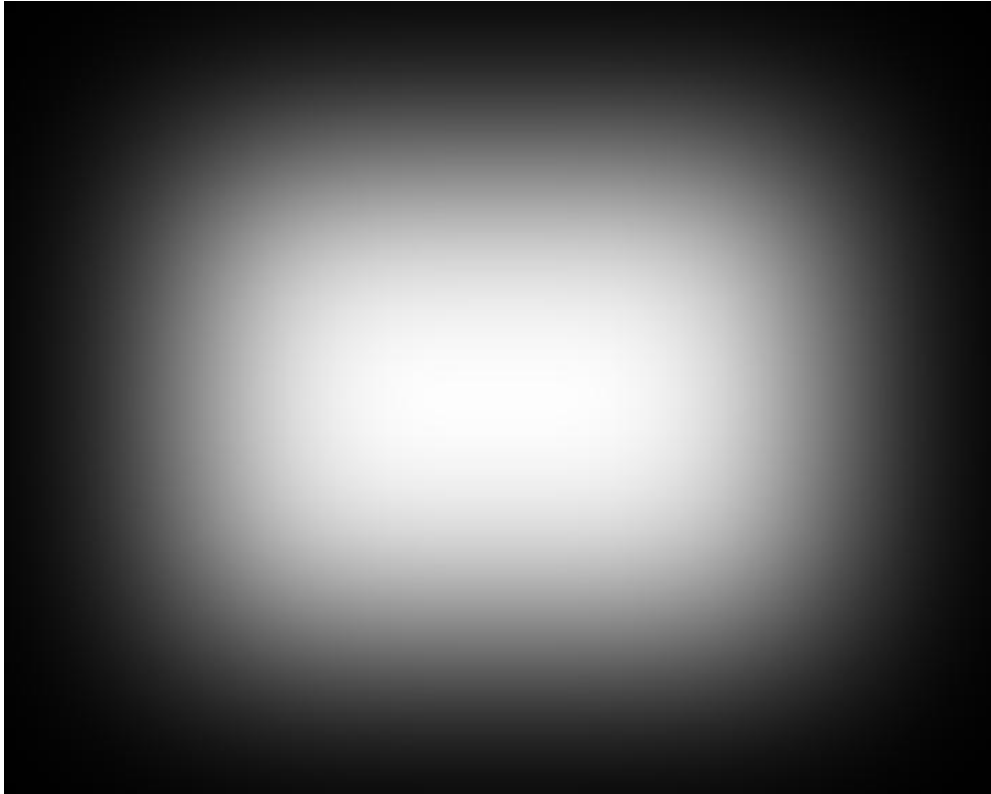

KUVIO 23. Kontrastin säätö Levels-efektillä.

Video editoitiin tummumaan hieman reunoista. Tässä käytettiin Adobe Photoshopilla tehtyä kuvaa, jonka keskeltä näkyy läpi ja se tummenee reunoja kohti. Tummuusastetta säädettiin Premieren Opacity-säädöllä, jonka lukuarvon suuruutta vaihtelemalla sai tehtyä vaikutelman kuvan kirkkauden vaihtelusta, kuten vanhoissa elokuvissa tapahtuu.

Videon alkuun, ennen kuin kappale alkaa soida, laitettiin ääniraidalle 16 mm filmiprojektorin ääntä. Ilman tätä videon alussa tuntui siltä, kuin äänet eivät jostain syystä toimisi ollenkaan.

KUVIO 24. Reunojen tummennusta varten tehty kuva.

Editointivaiheen loppuun esiteltiin video yhtyeelle, jotta he voisivat antaa palautetta ja mahdollisia muutostoiveita. Muuten he olivat tyytyväisiä, mutta pariin kohtaan he halusivat muutosta. Muutama yksittäinen videopätkä oli jätetty nopeuttamatta videon ja musiikin synkkaamisen takia ja näitä pätkiä he halusivat nopeutettavan, jotta ne olisivat samankaltaisia muun videon kanssa.

Yhtyeen jäsenet eivät myöskään olleet tyytyväisiä videon lopussa olevaan Lassen kohtaukseen. Siihen haluttiin jotain hauskaa ja kummallista, kuten muissakin kohtauksissa, joten tekijä päätti muokata Lassen pään turpoamaan ja räjähtämään. Yksittäisiä kuvia tallennettiin videolta kuvatiedostoksi ja niistä editoitiin Adobe Photoshopilla kuva-kuvalta animaatio, jossa Lassen pää suurenee ja lopuksi räjähtää. Pään suurentamisessa käytettiin Pinch-efektiä, joka suurentaa

ja venyttää kuvaa pallomaisesti ja kolmeen viimeiseen kuvaan tehtiin halkeamia. Tämän jälkeen tehtiin Photoshopilla kuva, jossa on musta pallo läpinäkyvän taustan päällä ja se laitettiin videolla Lassen pään tilalle, jolloin näyttää siltä, että Lassella ei ole päätä. Tämä onnistuikin aika helposti, koska videon tausta on täysin musta.

KUVIO 25. Animoitu pään turpoaminen.

KUVIO 26. Lasse ilman päätä.

Välitekstejä mietittiin moneen otteeseen yhtyeen kanssa. Tekstien piti olla lyhyet ja ytimekkäät, jotta ne ehtii lukea lyhyessä ajassa.

Videon välitekstit:

Ennen Pekon kohtausta: "Mothellin syövereissä.."

Ennen Marin kohtausta: "Huoneessa 105"

Ennen Markuksen kohtausta: "..toisaalla hankaussähköä.."

Ennen Jaakon kohtausta: "Voiko kepposesta jäädä kiinni.."

Ennen Lassen kohtausta: "Piru mieheksi tuo.."

KUVIO 27. Videon välitekstit.

5 LOPPUSANAT

Projektina videon teko oli kokonaisuudessaan haastava. Alussa videon suunnittelu oli helppoa, mutta kuvausvaiheessa huomattiin mitä olisi pitänyt tehdä toisin. Tässä aikaisempi samankaltainen kuvaus- ja suunnittelukokemus olisi auttanut. Käsikirjoitus muuttui moneen otteeseen ennen kuvausta, ja vielä kuvauksissa siitä poikettiin pariin otteeseen. Osa muutoksista johtui siitä, että toteutus ei toiminutkaan halutulla tavalla tai suunnitelma osoittautui liian vaikeaksi toteuttaa.

Editointivaiheessa selvisi kuvakäsikirjoituksen tarpeellisuus, kun peräkkäisiksi suunnitellut videopätkät ei sopineetkaan peräkkäin. Onneksi näihin oli varauduttu kuvaamalla joka kohtauksesta joitain ylimääräisiä pätkiä, lähinnä lähikuvia kohtauksen tapahtumista, joita on helppo sijoittaa kahden videopätkän väliin. Sinänsä näin pienessä projektissa tekijä ei näe kuvakäsikirjoitusta niin tarpeelliseksi, koska kuvatessa voi kuvitella mielessään miltä videon tulisi näyttää. Pidemmässä videossa kuvakäsikirjoituksen tarpeellisuus tulee varmasti paremmin esille kokonaisuuden hallittavuuden kannalta. Editointi sinänsä tapahtui nopeasti, koska Adobe Premiere oli tekijälle tuttu entuudestaan ja on erittäin helppokäyttöinen ohjelma. Myös toiminnot, joita tekijä ei ennen ollut käyttänyt, löytyivät helposti ja niillä sai toteutettua halutun kaltaista jälkeä.

Pienistä ongelmista huolimatta tekijä on tyytyväinen lopputulokseen. Myös Hamilton Groove -yhtye oli tyytyväinen lopputulokseen ja video vastasi heidän näkemystään.

LÄHTEET

- Aaltonen, J. 2002. Käsikirjoittajan työkalut. Tampere: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Aaltonen, J. 1993. Käsikirjoittajan työkalupakki. Helsinki: Valtion Painatuskeskus.
- Adobe. Adobe Systems Incorporated. [04.05.2009]. [WWW-dokumentti]. [viitattu 04.05.09]. Saatavissa: http://livedocs.adobe.com/en_US/PremierePro/3.0/help.html?content=WSF1F8BC97-19B4-4ac1-92C7-9464D50D6D2C.html
- Altman, Rick. 2004. Silent Film Sound. New York: Columbia University Press
- Billboard-magazine. 17.11.1984. Nielsen Business Media, Inc.
- Burton, Robert. 2002. International Wildlife Encyclopedia. New York: Marshall Cavendish Corporation
- Canon. Canon INC. [16.09.2009]. [WWW-dokumentti]. [viitattu 16.09.09]. Saatavissa: http://www.canon.fi/For_Home/Product_Finder/Camcorders/Digital/XL1s/index.asp
- Charlie Chaplin. Roy Export S.A.S. [1.9.2009]. [WWW-dokumentti]. [viitattu 1.9.09]. Saatavissa: <http://www.charliechaplin.com/biography/articles/21>
- Cinemaweb. David Pierce. [20.11.2009]. [WWW-dokumentti]. [viitattu 20.11.09]. Saatavissa: <http://www.cinemaweb.com/silentfilm/bookshelf/>
- Elenius, Jaakko. 2009. Valokuva. Ei julkisesti saatavilla

Experiencefestival. Global Oneness Foundation. [20.11.2009].
[WWW-dokumentti]. [viitattu 20.11.09]. Saatavissa:
http://www.experiencefestival.com/a/Music_video_-_History_of_music_videos/id/1784952

Hamilton Groove. [28.10.2009]. [WWW-dokumentti]. [viitattu 28.10.09]. Saatavissa: <http://www.hamiltongroove.com>

Jänikselä, Sami. 2009. Valokuva. Ei julkisesti saatavilla.

Järvinen P. 2001. IT-tietosanakirja. Jyväskylä: Docendo Finland OY.

Korvenoja, Pekka 2004. TV-kameratyön perusteet. Helsingin ammattikorkeakoulu.

Levy, J. 2001. Digitaalinen Videoeditointi. Jyväskylä: Gummerrus Kirjapaino Oy.

Millerson, Gerald. 1994. Video camera techniques, Second edition. Focal Press.

Robinson, David. 1984. Chaplin, the mirror of opinion. Lontoo: Secker & Warburg 1984.

Välikylä, Jaakko. 2005. Digivideokoulu. Jyväskylä: Docendo Finland Oy.

Kotiteollisuus. Wikipedia, Wikimedia Foundation. [14.10.2009].
[WWW-dokumentti]. [viitattu 14.10.09]. Saatavissa:
http://fi.wikipedia.org/wiki/Kotiteollisuus_%28yhtye%29

Youtube. YouTube, LLC. [20.11.2009]. [WWW-dokumentti]. [viitattu 20.11.09]. Saatavissa:
<http://www.youtube.com/watch?v=lgYFpLcY4w4>